

رئیس دانشگاه تربیت مدرس در گفت وگو با «فرهیختگان» مطرح کرد

راه حل مشکل کم آبی ساخت سدهای زیرزمینی است

تجهیزات آزمایشگاهی تنها تا ۲ سال پاسخگوی نیازها خواهند بود

صورت گرفته، این امکان فراهم شده تا از تجهیزات آزمایشگاهی که در صنعت، منطقه و دانشگاه‌های منطقه وجود دارد، بهره ببریم. البته ما از اساتید دانشگاه‌هایی مانند چمران اهواز هم بهره خواهیم گرفت.

وضعیت تجهیزات آزمایشگاهی تنها برای ۲ سال آینده جوابگو خواهد بود
تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه تربیت مدرس در چه وضعیتی قرار دارد؟

تمام دانشگاه‌های کشور با مشکل کمبود یا به‌روز نبودن تجهیزات روبه رو هستند و دانشگاه تربیت مدرس نیز از این امر مستثنی نیست. البته ما آزمایشگاه‌های بسیار خوبی هم داریم که دقیقا مانند دانشگاه‌های MIT است. با این حال ۸۰ درصد آزمایشگاه‌های این دانشگاه نیاز دارند تا به‌روزرسانی شوند و اگر این اتفاق رخ ندهد، می‌توانیم تا یک یا دو سال آینده کارها را دنبال کنیم و بعد از آن دیگر عملا نمی‌توان با این تجهیزات کارهایی را انجام دهیم که در پیشانی علم قرار دارد. از این رو نیاز داریم تا وضعیت به‌روزرسانی این تجهیزات دنبال شود.

دانشگاه تربیت مدرس علم و ظرفیت ساخت اولین سد زیرزمینی کشور را در اختیار دارد

با توجه به چالش‌های امروز کشور در حوزه مسائل زیست محیطی، کارویژه دانشگاه تربیت مدرس چیست و برای حل آن چه ایده‌ای دارید؟

موضوع امروز کشور چالش‌های آبی است، در این وضعیت باید این مساله را مدنظر قرار دهیم که دنیا به سمت ساخت سدهای زیرزمینی حرکت می‌کند، درحالی‌که ما امروز سدهای روی زمین را داریم اما قطعا ۲۰ تا ۳۰ سال آینده دیگر در دنیا سدی روی زمین وجود نخواهد داشت، به‌خصوص در مناطق گرمسیر شدت تبخیر آب زیاد است، از این رو ما امروز باید به سمت احداث سدهای زیرزمینی حرکت کنیم. سدهایی که احداث آن نیاز به تخصص و امکانات خاص خودش را دارد. اگر امروز در حوزه ساخت سدهای زیرزمینی ورود نکنیم، قطعا ۵ سال آینده به حدی در این حوزه عقب می‌مانیم که همه نیازهایمان را باید از کشورهای دیگر تأمین کرده و حتی در حوزه تحقیقات نیز از کشورهای دیگر کمک بگیریم. برای مدیریت آب باید اولاً از دید مدیریتی به آن نگاه شود و دوم اینکه از حیث عمرانی و علمی هم شرایط را مدنظر قرار داد. دانشگاه تربیت مدرس به دولت فعلی اعلام می‌کند که این آمادگی را دارد که از صفر تا صد ساخت سدهای زیرزمینی را دنبال کند و در طول ۵ سال همه کارهای آن را انجام داده و درصورت تأمین بودجه یک یا ۲ سد زیرزمینی کشور را هم ایجاد خواهیم کرد.

وجه تمایز ما در بحث ساخت سدهای زیرزمینی، تخصص‌های مورد نیاز برای این کار است. برای ساخت چنین سدی مباحث سازهای، هیدرولیکی، ارتعاش، اجتماعی، خاک، زمین شناسی، محیط‌زیستی و... را باید به کار برد که همه آنها را در دانشگاه تربیت مدرس داریم و دانشجویان و اساتید این رشته‌ها نیز جزء برترین‌های کشوری هستند. معتقدم اگر برای ۶ ماه آخر امسال بودجه‌ای ۲۰۰ میلیارد تومانی و برای سال آینده نیز بودجه ۵۰۰ میلیارد تومانی در اختیار دانشگاه گذاشته شود در بحث سدهای زیرزمینی حتما در سال سوم می‌توانیم به دولت جواب داده و فاز اجرای ساخت این سدها را شروع کنیم. قول می‌دهم اگر این اتفاق بیفتد ما می‌توانیم دانشگاه سرآمد در بحث ساخت سدهای زیرزمینی باشیم.

اعتماد بین مسئولان و مدیریت دانشگاه‌ها شکل گرفته است

تا چه میزان ارکان‌ها و بخش‌های دولتی به سراغ دانشگاه تربیت مدرس می‌آیند؟

خوشبختانه نگاه‌ها تغییر کرده و تعامل بین دستگاه‌ها و دانشگاه‌ها بهبود پیدا کرده است. به‌طوری‌که در یک ماه پایانی سال گذشته، ۱۵ تا ۲۰ میلیارد تومان طرح از وزارت نفت را داشتیم که این نشان از تغییر است. امروز اعتمادی بین مدیریت و کارایی دانشگاه‌ها بین مسئولان شکل گرفته است که قطعا زمینه اتفاقات خوب را فراهم کرده است. با این حال تزریق واکسن کرونا تأکید خواهیم کرد و اگر شرایط به سمت روند کاهنده حرکت کند، ستاد ملی کرونا مصوب کند که دانشجویان دانشگاه‌های کشور برای حضور در کلاس‌های درس از ترم جدید موظف به دریافت واکسن هستند، باید به آن توجه شود.

وی بیان کرد: «اگر روند شیوع ویروس کرونا فراینده باشد، پراساس شرایط جدید نسبت به تزریق واکسن کرونا تأکید خواهیم کرد و اگر شرایط به سمت روند کاهنده حرکت کند، ستاد ملی مقابله با کرونا باید مصوبه جدید را ابلاغ کند.»

عبدالرضا شهنشاهی، معاون آموزشی دانشگاه

صنعتی شریف، چمران اهواز و... کاسته می‌شود. امروز می‌بینیم بهترین دانشجویان دانشگاه‌های عراق و کویت، پردیس اروند این رقم تا پایان سال گذشته به ۱۰۰ میلیارد تومان رسیده بود. امسال هم پیش‌بینی‌مان این است که ۱۳۲٫۴ میلیارد تومان بودجه از محل درآمدها کسب شود که تا امروز نزدیک به نیمی از آنها محقق شده و تصور می‌کنیم تا آخر سال ۵ درصد بیشتر از رقم پیش‌بینی شده را درآمد اختصاصی داشته باشیم. اگر پیش‌بینی‌مان محقق شود نزدیک به ۲۲ تا ۲۳ درصدی بودجه هزینه‌ای را که دولت به دانشگاه تربیت مدرس اختصاص می‌دهد، درآمد اختصاصی داریم که رقم بالایی محسوب می‌شود.

توزیع امکانات و تجهیزات مورد نیاز در پردیس‌های بین‌المللی دانشگاه تربیت مدرس براساس چه معیاری دنبال می‌شود؟

در پردیس اروند، زمین و ساختمانی که به ما تعلق گرفته، مربوط به سازمان توسعه سرمایه‌گذاری آبادان بوده است که در مساحتی نزدیک به ۸ هکتار بنا شده است. سازمان منطقه آزاد اروند با درک شرایط منطقه بهترین ساختمان خود را در اختیار دانشگاه تربیت مدرس گذاشته است. در بحث تجهیز کلاس‌ها و آزمایشگاه‌ها نیز به ما کمک کرد و همچنین با رایزنی

داشته باشیم. در برهه‌ای که بنده مسئولیت دانشگاه را برعهده گرفتم نزدیک به ۵۰ میلیارد تومان درآمد اختصاصی داشتیم اما این رقم تا پایان سال گذشته به ۱۰۰ میلیارد تومان رسیده بود. امسال هم پیش‌بینی‌مان این است که ۱۳۲٫۴ میلیارد تومان بودجه از محل درآمدها کسب شود که تا امروز نزدیک به نیمی از آنها محقق شده و تصور می‌کنیم تا آخر سال ۵ درصد بیشتر از رقم پیش‌بینی شده را درآمد اختصاصی داشته باشیم. اگر پیش‌بینی‌مان محقق شود نزدیک به ۲۲ تا ۲۳ درصدی بودجه هزینه‌ای را که دولت به دانشگاه تربیت مدرس اختصاص می‌دهد، درآمد اختصاصی داریم که رقم بالایی محسوب می‌شود.

اصلی‌ترین منبع کسب درآمد دانشگاه تربیت مدرس، پروژه‌های صنعتی هستند؟

خیر، دوره‌های آموزشی و پژوهشی را برگزار می‌کنیم که آنها هم محلی برای کسب درآمد هستند. در دوره‌های پژوهشی، حوزه‌هایی مانند روانشناسی، مدیریتی، صنعتی و پزشکی را داریم، یعنی سبب درآمدی ما متنوع است. درعین حال ما دانشگاهی هستیم که خوشبختانه پارک علم و فناوری داریم که بیش از ۱۷۶ شرکت دانش‌بنیان در آن مستقر هستند و امسال توانستیم، این علم را از درجه ۳ به درجه ۲ ارتقا دهیم. امروز ما تنها پارک علم و فناوری در داخل کشور را داریم که در رتبه‌بندی درجه دوم شناخته می‌شود.

وضعیت دانشگاه تربیت مدرس در حوزه ارتباطات بین‌المللی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

ما نزدیک به ۲۵۰ تا ۳۰۰ دانشجوی خارجی را در دانشگاه داریم. با توجه به اینکه تمرکز هیات مدیره و هیات‌رئیس جدید دانشگاه، را انتخاب کنند. از این رو اگر نتوانیم آنها را جذب کنیم، به کشورهایی مانند انگلیس، فرانسه یا دیگر کشورها می‌روند، یعنی هر دانشگاه متناسب با رتبه و جایگاه علمی‌ای که دارد، مخاطب خاص به خودش را دارد و اگر جمعیت دانشجویان خارجی ما افزایش یابد، به این معنی نیست که از مخاطبان دانشگاه

تحقیقاتی در اختیار داریم و از سوی دیگر ما دانشجویانی را در رشته‌های علوم پایه، زیست، فنی و مهندسی، محیط زیست، علوم انسانی، زمین‌شناسی، زیست و... داریم که نشان از جامع بودن رشته‌های این دانشگاه است. موضوع مهم دیگری که نمی‌توان آن را نادیده گرفت هرم مربوط به اعضای هیات علمی دانشگاه است، یعنی در مجموع حدود ۷۶۰ تا ۸۰۰ عضو هیات علمی تمام وقت داریم. همچنین نزدیک به یک چهارم اعضای هیات علمی ما، اساتید تمام، ۲۰ درصد دانشیار و ۴۰ درصد هم اساتیدار هستند. طبیعی است با توجه به نبود دانشجوی کارشناسی، در این دانشگاه امکان تحقیق برای اساتید به نسبت دیگر دانشگاه‌ها، بیشتر فراهم است. البته دانشگاه‌هایی مانند تهران، صنعتی شریف، علم و صنعت، امیرکبیر، شیراز و... هم دوره‌های تحصیلات تکمیلی دارند و شرایط خوبی را برای تحقیق در اختیار دارند، اما تحصیلات تکمیلی بودن دانشگاه تربیت مدرس، شرایط را متفاوت کرده است. دانشگاه تربیت مدرس دوسال قبل، رتبه دوم سرآمدی را در کشور به‌دست آورد، اما از زمانی که به این دانشگاه آمدیم روی حل مساله بودن و انجام کارهای تحقیقاتی که در حوزه حکمرانی اثرگذار است، تأکید داشتیم، یعنی اگر در مهندسی عمران و رشته‌سازه کارهایی انجام ندهیم که امروز به‌درد کشور بخورد، خیلی فایده‌ای ندارد. البته این‌طور نیست که روی کارهای تحقیقاتی - که شاید کارایی آنها برای ۱۰ سال آینده باشد- فعالیت نداشته باشیم، اما میزان آنها را به ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش داده‌ایم و تلاش کردیم به‌سمت رفع مسائل کشور حرکت کنیم. منظور از حکمرانی هم این است که در حوزه موضوعاتی مانند آب، محیط زیست و منابع طبیعی که مشکلات امروز کشور است، بیشتر از گذشته فعالیت تحقیقاتی داشته باشیم. ما در کنار دارا بودن دانشکده‌های مرتبط با این حوزه‌ها، اساتید توانمندی هم داریم که می‌توانند در بحث فعالیت‌های تحقیقاتی اثرگذار باشند. همچنین کارمندان ما با فعالیت‌های پژوهشی آخت شده‌اند و درحقیقت خانواده منسجمی برای فعالیت‌های تحقیقاتی در دانشگاه تربیت مدرس داریم و قطعا رسیدن به‌عنوان دانشگاه سرآمد نتیجه بیش از ۳۰ سال فعالیت این دانشگاه است.

میزان درآمدهای اختصاصی تربیت مدرس؛ ۲۲ درصد از کل بودجه

بسترهای دانشگاه تربیت مدرس برای فعالیت پژوهشی، چه میزان در کسب درآمد اختصاصی اثرگذار بوده است؟

سال گذشته از بودجه بیش از ۵۰۰ میلیارد تومانی دانشگاه، پیش‌بینی‌مان این بود که ۶۰ میلیارد تومان درآمد اختصاصی

زهرار مضانی

خبرنگار گروه دانشگاه

فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها، اصلی‌ترین بازوی آنها نه تنها برای حرکت در لبه علم، بلکه برای رسیدن به راهکارهای علمی و عملی برای برون‌رفت از مشکلات دنیای امروز است؛ موضوعی که باعث شده مقاطع تحصیلات تکمیلی برای دوام علمی دنیای امروز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و به محلی برای کسب درآمدهای اختصاصی دانشگاه‌ها هم تبدیل شوند. به عبارت دقیق‌تر برقراری ارتباط بین دانشگاه با صنعت و جامعه، از گذرگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی می‌گذرد که می‌توانند با هدف‌گذاری در مقالات و رساله‌هایشان، از یک‌سورا راه درمان را برای صنعت و جامعه پیدا کرده و از سوی دیگر بخشی از نیازهای مالی دانشگاه‌ها را ولو اندک برطرف کنند. گذرگاهی که البته دانشگاه‌های کشور آن‌طور که باید نتوانسته‌اند از آن استفاده کنند تا جایی که جای خالی پایان‌نامه‌های کاربردی و در مقابل عدم نقش آفرینی آنها در رفع چالش‌های موجود در کشور و حوزه‌های مختلف، موضوعی است که باعث طرح نقدهای جدی از نظام آموزش عالی کشور شده است. در این میان معدود دانشگاه‌های کشور که از لحاظ امکانات و زیرساختی شرایط نسبتاً قابل قبولی دارند، توانسته‌اند گام‌هایی را در راستای ارائه راهکارهای علمی و عملی بردارند که دانشگاه تربیت مدرس را می‌توان یکی از آنها دانست؛ دانشگاهی که هرچند تنها میزبان دانشجویان تحصیلات تکمیلی است و هفته گذشته هم لقب دانشگاه سرآمد علمی ایران به آن تعلق گرفت، با این حال هنوز راه زیادی پیش‌رو دارد تا بتواند آن‌طور که باید در رفع مشکلات کشور، اثرگذار باشد. مولفه‌های انتخاب دانشگاه سرآمد، ظرفیت‌های این دانشگاه در حوزه پژوهش، زیرساخت‌های دانشگاه‌های کشور برای انجام تحقیقات، نحوه بهره‌مندی این دانشگاه از امکانات موجود برای حل مشکلات کشور و... باعث شد سراغ فرهاد دانشجو، رئیس دانشگاه تربیت مدرس برویم. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

۱۱۱

مولفه‌های انتخاب دانشگاه تربیت مدرس به‌عنوان سرآمد علمی کشور چه بوده است؟

شما خاص‌های انتخاب دانشگاهی به‌عنوان دانشگاه سرآمد تعداد پروژه‌های دانشگاه با صنعت است و اینکه چند درصد از بودجه‌های دانشگاه از محل درآمدهای اختصاصی تأمین می‌شود. خوشبختانه ما در دانشگاه تربیت مدرس در همه این مولفه‌ها، از شرایط خوبی برخورداریم و معاونت نیز با توجه به سابقه این دانشگاه، بودجه‌های خوبی را برای طرح‌های پژوهشی پرداخت می‌کند. البته در کنار بودجه‌های این معاونت، توانستیم با مدیریت بودجه‌ها، آنها را در بخش‌هایی هزینه کنیم که برون‌داد خوبی برای کشور داشته باشند. همچنین تعداد مقالات علمی، وضعیت تجهیزات آزمایشگاهی، رضایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از نحوه هزینه کرد بودجه‌ها و... به‌عنوان مولفه‌هایی برای تشخیص دانشگاه تربیت مدرس به‌عنوان دانشگاه سرآمد بوده است.

هرم اعضای هیات علمی دانشگاه کار را برای فعالیت پژوهشی آسان کرده است

تحصیلات تکمیلی تا چه حد توانسته در انتخاب این دانشگاه به‌عنوان سرآمد علمی موثر باشد؟

دانشگاه تربیت مدرس یک دانشگاه جامع تحصیلات تکمیلی است. تحصیلات تکمیلی به این معنا که دوره‌های کارشناسی در آن وجود ندارد. همین مساله باعث شده بخش مهمی از رشته‌های این مقطع اعم از رشته‌های مرتبط با وزارت علوم و رشته‌های وزارت بهداشت را در دانشگاه داشته باشیم که قطعا در پیشبرد فعالیت‌های تحقیقاتی هم اثرگذار هستند. به‌طورمثال دانشکده علوم پزشکی ما بیش از ۱۰۰ نفر عضو هیات علمی دارد و آزمایشگاه‌های مجهز داریم. البته آزمایشگاه‌هایی را هم داریم که قطعا نیاز به تجهیز و به‌روزرسانی دارند، اما در مجموع آزمایشگاه‌های مجهزی را در این دانشگاه برای فعالیت‌های

نیمکت خبر

حضور مشاوران و مددکاران در خوابگاه‌ها از سال تحصیلی جدید

ابراهیم نعیمی، مدیرکل دفتر مشاوره و سلامت سازمان امور دانشجویان گفت: «برای آغاز سال تحصیلی طرح سرآغاز در نظر گرفته شده است که مطابق این طرح مددکاران و مشاوران مراکز در خوابگاه‌ها حاضر شده و با دانشجویان به‌ویژه ترم اولی‌ها هم کلام شده و با آنها آشنایی ایجاد کرده و سنجشی درخصوص مشکلات احتمالی و احصای آنها و درصورت نیاز دعوت به مرکز مشاوره برای کمک به حل مسائل انجام خواهد شد.» او ادامه داد: «در کارگروه تخصصی مشاوره و بهداشتی که با معاونین دانشجویی دانشگاه‌ها داشتیم، آسیب‌های روانی و اجتماعی دانشجویان در قالب معیارهای مهمی که روی سبک زندگی، تعامل، ارتباطات و تحصیل تأثیرگذار است مطرح شد و متناسب با توصیفی که از وضع دانشجویان داشتیم، طرح و برنامه‌هایی که دفتر مشاوره و سلامت برای حل و فصل این مسائل دارد، بیان شد. وی افزود: یکی از این برنامه‌ها طرح ملی پات یا همان پیشگیری از افت تحصیلی است که براساس این طرح طی ۴ ترم می‌توانیم تعداد دانشجویانی که دارای افت تحصیلی هستند را به کمتر از نصف کاهش دهیم.»

تدوین سند نظام ملی نوآوری در حوزه آموزش عالی

مصطفی صفدری رنجبر، مشاور معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم گفت: «تلاش برای تدوین «سند نظام ملی نوآوری در حوزه آموزش عالی» دومین کاری است که در سطح راهبردی در معاونت فناوری و نوآوری در حال انجام است. مأموریتی که از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی به این معاونت ابلاغ شده و در حال انجام است.» مشاور معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم تصریح کرد: «ما در فرایند تدوین این سند، نشست‌های تخصصی با ۱۰ گروه هدف شامل معاونان پژوهش و فناوری دانشگاه‌ها، روسای پارک‌های علم و فناوری، صنایع مادر، فعالان زیست‌بوم استارت‌آپی، اندیشکده‌ها و دیگر بازیگران را برگزار و نقطه‌نظرات آنها را برای تدوین این سند دریافت کرده‌ایم. امیدواریم چهارچوب‌های اصلی این سند تا پایان سال مشخص شود و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی برسد.» صفدری ادامه داد: «قطعا سال آینده برنامه جدی برای تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی این سند خواهیم داشت. این سند سه ویژگی ممتاز دارد که عبارتند از: مشارکتی بودن، مساله‌محور بودن و عملگرایانه بودن.»

تزریق دُز چهارم واکسن کرونا هنوز برای دانشجویان اجباری نیست

کتر از دو هفته تا آغاز سال تحصیلی جدید باقی مانده و محمدعلی زلفی‌گل، وزیر علوم به دانشگاه‌ها ابلاغ کرد تمام آموزش‌ها از مهر باید به‌صورت کاملاً حضوری برگزار شود، اما در مواردی محدود دانشگاه‌های سراسر کشور می‌توانند از شیوه مجازی هم برای تدریس استفاده کنند. از آنجا که هنوز ویروس کرونا کامل از کشور برچیده نشده و گریبانگیر تمام اقشار جامعه با هر شغل و جایگاهی است، رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی و تزریق به موقع واکسن کرونا همچنان توصیه می‌شود. هاشم داداش‌پور در گفت‌وگو با ایرنا در این درباره گفت: «وزارت بهداشت توصیه می‌کند واکسن کرونا هر ۶ ماه یک بار تزریق شود؛ بنابراین اگر ستاد ملی کرونا مصوب کند که دانشجویان دانشگاه‌های کشور برای حضور در کلاس‌های درس از ترم جدید موظف به دریافت واکسن هستند، باید به آن توجه شود.»